

At den daværende Kultusminister ikke havde taget fejl, faar man det stærkeste Indtryk af, naar man læser det kirkelige Udvalgs Betænkning om denne Sag. Det kirkelige Udvalg har i sit Lovudkast til en Forfatning for Folkekirkens foreslaaet, at ikke blot skal det Forhold opretholdes, som blev indledet med det nævnte Cirkulære af 1901, men at der endvidere skulde være Gensidighed. Det er jo nødvendigt, hvis en Vekselvirkning skal komme fuldt ud i Stand, og det, som det Forslag, jeg herved forelægger, tilsigter, er netop at bringe denne Gensidighed fuldt til sin Ret. Det betyder med andre Ord, at ligesom Folkekirkens Præster have Ret til at medvirke ved Forkyndelsen, holde Altergang og Daab og forrette Begravelser i Frimenigheden, saaledes skulle ogsaa disse Frimenigheders Præster have Lov til at gøre Gengæld i Folkekirkens Kirker. Jeg maa minde om, at den Tilladelse, der blev given Folkekirkens Præster i 1901, selvfølgelig var afhængig af Tilladelse fra den kirkelige Tilsynsmand, fra Biskoppen. Det vil jo være aldeles nødvendigt. Før at der skal komme et organisk Samarbejde i Stand mellem Folkekirken og Frimenighederne, maa Folkekirkens Tilsynsmænd, altsaa Folkekirkens Biskopper — hvem er nærmere dertil end disse Folkekirkens Tilsynsmænd? — ved et Skøn afgøre, om disse luthersk-evangeliske Frimenigheder kirkeligt set staa paa samme Grundlag som Folkekirken. Det foreliggende Forslag, der altsaa skulde give Frimenighedernes Præster Lov til at hospitere i Folkekirken, har naturligvis den samme Bestemmelse, men jeg antager, at det er en given Ting, at naar en Frimenighed har Tilladelse til at modtage Besøg af Folkekirkens Præster, kan ogsaa vedkommende Frimenigheds Præst optræde i Folkekirkens Kirker.

Man kunde jo sige, at dette lille Lovforslag kun betyder en Udvidelse af den ved Lov af 15. Maj 1903 i § 2 givne Ret for Sognepræsterne til at aabne Adgang til Brugen af de Kirker, der høre under dem. Men der er i dette Lovforslag endvidere medtaget en Bestemmelse om, at hvis 10 Personer i en Menighed ønske en Frimenighedspræst til at holde Gudstjeneste i Sognekirken, skal dette kunne lade sig gøre, hvis denne Frimenighedspræst betjener en Menighed, der hører til dem, som Biskoppen har anerkendt ikke paa væsentlige Punkter fravige den folkekirkelige Ordning.

Der er i Lovforslaget 4 Paragraffer, de to første har jeg nævnt Indholdet af

§ 3 omhandler, at der ved kongelig Anordning ogsaa skal kunne tilstedes evangelisk-lutherske Præster udenfor Riget Adgang til Brug af Folkekirkens Kirker. Det har jo en ganske særlig Interesse for os Danske, da vi i Amerika have en stor dansk Kirke og jævnlig faa Besøg af Præster, der tilhøre denne Kirke, at Forholdet kan ordnes saadan, at de ogsaa kunne gøre Tjeneste herhjemme.

Endelig er der § 4, som indeholder en udvidet Ret for disse Frimenighedspræster til at benytte Sognekirker ved Begravelser, medens § 5 blot nævner, at naar der er Tale om Kirkebetjentes Gerning ved de Gudstjenester, der afholdes af Frimenighedspræster, kommer Bestemmelsen i § 9 i Lov om Brugen af Kirkerne af 15. Maj 1903 til Anvendelse.

Idet jeg tillader mig at anbefale dette lille Lovforslag til det høje Tings Velvillie, vil jeg gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at dette Lovforslag afslutter, synes jeg, en Udvikling, som er i høj Grad ønskelig i vor Folkekirke, den nemlig, at det fælleskirkelige, det, som angaar Kirkens Bekendelse, dens Lære og Ritus, skal være afgørende for, hvorvidt Folkekirken kan samvirke med Menighederne med en friere Ordning. Jeg tror, at man derved i Virkeligheden vil kunne betragte disse evangelisk-lutherske Frimenigheder som — ja, Udtrykket kan maaske være lidt vanskeligt, men jeg bruger det dog — en organisk Del af Folkekirken. Man kunde maaske sige, at det var private Smaabygninger indenfor den store folkekirkelige Bygning, men der er kirkelig set ingen Grund til — og jeg synes, at med den Udvikling, de kirkelige Forhold have i Øjeblikket, er det overmaade heldigt, om man kunde undgaa — at skyde disse Fridannelser bort. De ville jo sikkert tilføre Folkekirken nye Impulser, og de ville holde i Vekselvirkning med Folkekirken en Række af de mest interesserede kirkelige Mennesker, vi have her i Landet.

Jeg tillader mig altsaa at anmode dette høje Ting om at tage velvilligt imod dette Lovforslag. Aanden, hvori dette første Lovforslag, jeg har nævnt her, er skrevet, er ganske den samme som den Aand, hvori Loven af 1855 om Sognebaands Løsning kom til Veje, og den samme, som ogsaa var Grunden til, at Loven om Valgmenigheder af 1868 kom frem og Loven om Kirkernes Brug af 1873 kom til Stede. Og, som jeg nævnedes til at begynde med, er det ganske i samme Aand,